

Anton TAMARUT, **Biskup Karmelo Zazinović na Drugom vatikanskom koncilu**, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010., 174 str.

Izdavačka kuća Kršćanska sadašnjost objavila je u srpnju 2010. godine knjigu *Biskup Karmelo Zazinović na Drugom vatikanskom koncilu* autora Antona Tamaruta. Knjiga se sastoji od dvije cjeline: prva je na hrvatskom jeziku (7–83), dok je druga prijevod na talijanski jezik Darka Grdena (85–172).

Autor započinje knjigu biografskim podatcima o biskupu Karmelu Zazinoviću (7–14) u kojima obuhvaća njegov životni put od rođenja, školovanja i napredovanja u crkvenoj hijerarhiji do smrti. Slijedi poglavlje »Zemljopisno-povijesni okvir Krčke biskupije« (15–20). Osim podataka o teritoriju Krčke biskupije (površina, otoci koje obuhvaća, broj vjernika katolika) doznajemo i osnovne podatke o njezinoj povijesti od prvih spomena, o kojima svjedoče arheološka vrela do novije povijesti te nastanka krčke sufraganske biskupije 1969. godine. Na kraju autor ističe glagoljašku baštinu Krčke biskupije, posebno samog otoka Krka.

Ulogu biskupa Zazinovića na Drugome vatikanskom koncilu autor rasvjetljuje u poglavljima »Sudjelovanje biskupa Zazinovića na sva četiri zasjedanja Drugog vatikanskog koncila« (21–58) te »Dva nastupa biskupa Zazinovića na Drugom vatikanskom saboru« (59–75). Prvo je poglavlje podijeljeno na četiri cjeline, sukladno broju zasjedanja na Koncilu, a temelji se na okružnicama Biskupskog ordinarijata Krk koje sadrže službene vijesti, dijecezansku kroniku te pisma biskupa Zazinovića svećenicima i vjernicima. U tim pismima biskup donosi podatke o sudionicima, tijeku i rezultatima Koncila. Prvo zasjedanje Koncila Zazinović je prikazao počevši od svečanog otvorenja, zatim donosi način rada, rasprave koje su se vodile, s posebnim naglaskom na raspravu o liturgiji, donosi podatke o saborskim ocima, komisijama itd. Drugo zasjedanje Zazinović je popratio pismima upućenima svećenicima i vjernicima u kojima ih obavještava o nastavku rada Koncila, stavu novog pape Pavla VI., raspravama, odnosu episkopata prema papi, bazirajući se na dokumentaciji iz vremena Kalcedonskog sabora, ekumenizmu i drugim temama o kojima se raspravljalo kao i o zbivanjima izvan koncilske aule. Autor ukazuje na važnost intervjua biskupa Zazinovića na Vatikanskom radiju o crkvenoj glazbi, koji se zbilo u vrijeme drugog zasjedanja. O trećem zasjedanju više doznajemo na osnovi službenog dopisa koji je Zazinović uputio svim župnim uredima. Nabraja sheme konstitucija, dekreta, deklaracija i propozicija o kojima se raspravljalo s posebnim naglaskom na konstituciju *De Ecclesia*.

Posljednje je zasjedanje, kao i dva prethodna, popratio pismima svećenstvu u kojima predstavlja sheme sa zasjedanja.

Nastupima biskupa Zazinovića na Koncilu autor je posvetio posebnu pozornost. Prvi je nastup datiran 30. listopada 1962. Na njemu se biskup zalagao za čitanje i tumačenje Riječi Božje na narodnom jeziku, za više čitanja iz Svetog pisma za sve dane u tjednu, a iznio je i svoj stav o pričesti pod obje prilike. Godinu dana poslije slijedi drugi nastup Zazinovića (7. listopada 1963.) posvećen odnosu biskupskog kolegija i Pape. Taj za Zazinovića nejasan odnos treba definirati prema modelu kršćanske starine, odnosno prema aktima Kalcedonskog sabora i prema pismima pape Leona Velikog. Na temelju navedene dokumentacije biskup daje svoj prijedlog rješenja koji autor detaljnije analizira.

Na kraju autor argumentira zašto je biskup Zazinović koncilski otac te pojašnjava njegova stajališta i zalaganje na Drugome vatikanskom koncilu tako što ih stavlja u konkretni crkveno-povijesni, kulturni i društveno-politički kontekst (»Umjesto zaključka: Karmelo Zazinović koncilski otac«, 76–81).

Ana Biočić

